

DØDS SYNDER

7 KORTE HISTORIER

MARTHA FLYVHOLM TODE THOMAS BUGGE

JESPER WUNG-SUNG SOFIE RIISE NORS

GLENN RINGTVED RASMUS HELMANN

JONAS KLEINSCHMIDT

CARLSEN **PULS**

LITTERATURFORLØB

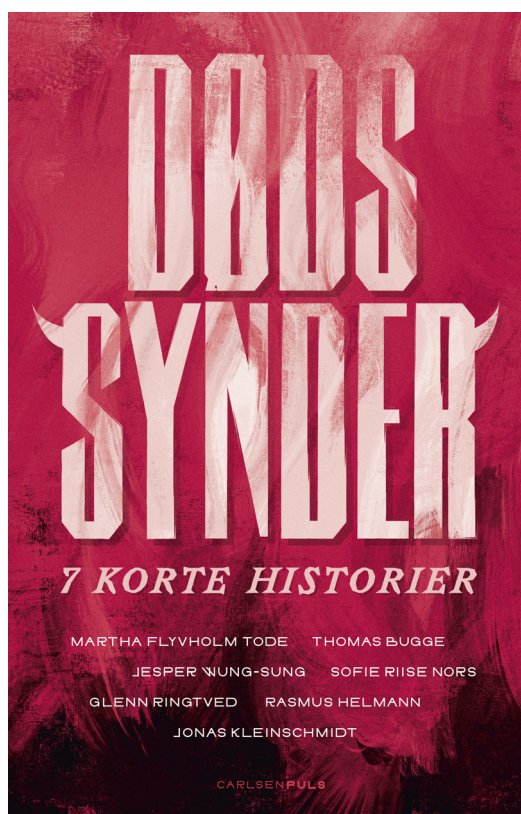
8.-9. KLASSE

TIL ANTOLOGIEN

DØDSSYNDER – 7 KORTE HISTORIER

Bidragssydere er:

Sofie Riise Nors
Jesper Wung-Sung
Glenn Ringtved
Martha Flyvholm Tode
Rasmus Helmann
Jonas Kleinschmidt
Thomas Bugge

Antologien "Døds Synder – 7 korte historier" passer perfekt ind i litteraturundervisningen i udskoling. Den lægger op til at arbejde med de kompetencer, der kræves for at læse multimodale tekster, og inviterer til spændende klassesamtaler om vedkommende temaer som identitet, skyld, synd og værdier. Historiernes sprog og miljø rammer plet i forhold til målgruppen, og den brede variation af genrer kan engagere mange typer læsere.

TIL LÆREREN

I dette korte litteraturforløb skal eleverne arbejde med bogen "Dødssynder – 7 korte historier" fra Forlaget Carlsen (2025). Bogen er en antologi bestående af fem noveller og to tegneserier skrevet og tegnet af syv forskellige danske forfattere og tegnere. Hver især giver de deres bud på en moderne fortolkning af de syv dødssynder, der tæller: hovmod, grådighed, utugt, misundelse, fråseri, vrede og dovenskab.

Forløbets overordnede mål er at lade eleverne møde og forholde sig til begrebet synd gennem en undersøgelse af skønlitterære tekster og tegneserietekster samt at styrke elevernes læseglæde.

Gennem forløbet er der fokus på processen både i læsningen og tekstarbejdet, og eleverne arbejder fokuseret med en fælles undersøgelse af to af værkets tekster, hvorefter de selv vælger en tekst, som de undersøger i makkerpar. I tekstarbejdet tages der udgangspunkt i, at:

- **Elevernes kroppe og sanser bliver aktiveret undervejs**
- **Eleverne samarbejder og deler deres viden med hinanden**
- **Eleverne bruger deres tekstundersøgelser til at konkludere noget om temaet synd.**

Formålet med den sansende og kropslige tilgang i analysearbejdet er at lade eleverne arbejde oplevelsesorienteret og fantasifuldt for derved at vække deres glæde ved litteratur generelt, så oplevelsen af det mere styrede analysearbejde med værket også bliver meningsfuld.

Endelig er det også et mål med forløbet, at eleverne skal prøve at udtrykke sig i andet end ord. De skal bruge deres kreativitet og visuelle sans til at fortælle noget centralt og vigtigt om en af bogens historier som afslutning på forløbet.

Oversigt over forløbet

- **TÆND DIN NYSGERRIGHED:** Elevernes interesse og forforståelse for temaet synd vækkes gennem en klasseordleg og ved en find-en-genstand-opgave, der afsluttes med en fælles udstilling. Eleverne skal også gætte på de syv historiers handling ud fra citater og billeder. Aktiviteternes formål er at tune eleverne ind på værket, så de får lyst til at læse det.
- **LÆS OP, OPLEV OG UNDERSØG HISTORIERNE:** Eleverne arbejder med oplæsning af novellen "Belphegor" af Martha Flyvholm Tode og undersøger den med fokus på personer og tema. Derefter undersøger de tegneserien "Kongens prank" af Thomas Bugge med fokus på samspillet mellem tekst og billeder. Til sidst vælger eleverne én af antologiens øvrige historier, som de læser op og undersøger i par og grupper.
- **VIS VÆRKET I EN BOG-BENTO:** Eleverne arbejder med at skabe et visuelt udtryk med genstande, der udtrykker noget om en af historierne, og udstiller deres bog-bentoer i klassen.

Det skal du bruge i forløbet:

- en telefon eller et instantkamera til at tage fotos med
- print af elevernes fotos til udstillinger
- kopi af arbejdsark 1 og 2 til eleverne

TIL ELEVEN

I dette korte litteraturforløb skal du læse, opleve, undersøge og arbejde med antologien "Dødssynder – 7 korte historier" fra Forlaget Carlsen (2025). Bogen indeholder fem noveller og to tegneserier skrevet og tegnet af syv forskellige danske forfattere og tegnere.

Du skal først læse novellen "Belphegor" af Martha Flyvholm Tode og arbejde med oplæsning, genfortælling og analyse med fokus på personer og tema. Derefter undersøger du tegneserien "Kongens prank" af Thomas Bugge med fokus på samspillet mellem tekst og billeder. Til sidst skal du selv vælge én af antologiens øvrige historier, som du læser og undersøger med en klassekammerat.

Hver historie handler om en af de syv dødssynder: hovmod, grådighed, utugt, misundelse, fråseri, vrede og dovenskab, så du skal også drøfte, hvordan vi i dag forholder os til synd.

Litteraturarbejdet falder i tre dele:

- 1. TÆND DIN NYSGERRIGHED:** I denne fase skal din nysgerrighed vækkes, så du får lyst til at læse historierne.
- 2. LÆS, OPLEV OG UNDERSØG VÆRKET:** I denne fase læser du op med en makker, genfortæller og undersøger med indlevelse historienes personer, udvikling og temaer.
- 3. VIS VÆRKET I EN BOG-BENTO:** I denne fase bruger du din kreativitet til visuelt at sige noget om en af bogens syv historier.

GOD FORNØJELSE!

TÆND DIN NYSGERRIGHED/ FØR DU LÆSER

1. Klasse

Synd vs. dyd

Arbejdsark 1

Klip alle 14 kort ud i Arbejdsark 1, fordel dem, så 14 elever får enten en synd eller en dyd. Gå ud på gulvet og find den dyd, der matcher din synd, eller omvendt. Stil jer parvis op foran klassen og sig jeres synd og dyd. Tal for hver gang fælles i klassen om spørgsmålene:

- Hvad betyder ordene? (Hovmod betyder at opføre sig opblæst, arrogant ...)
- Kan I give et eksempel på en opførsel, der viser jeres dyd eller synd?
- Er de syv synder også meget syndige i vores samfund i dag? Hvad vil I sige er synd i dag?

2. Alene

Find symboler for de syv dødssynder

Vælg en af de syv dødssynder. Tænk over, hvilken genstand der kan vise noget om den valgte dødssynd. Find den genstand. Tegn eller tag et billede af genstanden, som du har valgt.

3. Klasse

Skab en udstilling

Skriv de syv dødssynder på store stykker papir, og hæng dem på væggen eller på opslagstavlen i klassen. Udstil jeres billeder og tegninger af genstande under den matchende dødssynd. Gå på opdagelse og se dine klassekammeraters symboler.

4. Grupper

Syv historier – fælles tema

Arbejdsark 2

De syv historier er skrevet af forskellige forfattere, men fælles for alle syv historier er, at de er skrevet med udgangspunkt i en af de syv dødssynder. Hver historie er en moderne fortolkning af en af de syv dødssynder. Nu skal I tale om synd i en moderne kontekst og gætte på de syv historiers handling.

Tal om synd, og forudsig handlingen

Vi kan allesammen være grådige, misundelige eller vrede. Tal om i gruppen, hvad en historie om misundelse for eksempel skal handle om, hvis den skal ramme jer (sociale medier fx?). Og hvad med en historie om grådighed eller utugt?

- Klip de syv kort i arbejdsark 2 ud og læg dem med bagsiden opad. Træk et kort på skift. For hvert kort skal I gætte på, hvad historien handler om med afsæt i kortets citat/billede. Jeg tror, historien handler om ...

5. Klasse

Del jeres forudsigelser

Tal om gruppernes gæt på, hvad de syv historier handler om.

LÆS OP, OPLEV OG UNDERSØG HISTORIERNE

Værd at vide, når du skal læse op:

- Højtlesning er en direkte gengivelse af ordene i en tekst, hvor formålet er at træne læsefærdighed.
- Oplæsning er, når oplæseren bruger sin stemme, krop og betoning til at gøre teksten levende, så dem, der lytter, oplever tekstens stemning og lever sig ind i både handling og karakterer.

Fire gode råd, når du læser op:

1. Læs ikke for hurtigt.
2. Tal tydeligt.
3. Brug din stemme aktivt (evt. ved at tale med forskellige stemmer).
4. Husk at tage dybe vejrtrækninger, og tal langsomt – langsommere, end du ville tale i virkeligheden.

ARBEJD MED NOVELLEN "BELPHEGOR" AF MARTHA FLYVHOLM TODE (ALLE I KLASSEN)

1. Makker

Læs op med en makker

Læs først teksten i boksene. Læs novellen "Belphegor" af Martha Flyvholm Tode (side 67 til 82) med en klassekammerat. I skal skiftes til at læse en side, så I læser syv sider hver.

Tag noter, når du ikke læser.

Tænk over: Hvad undrer dig, hvordan oplever du jegfortælleren Viktor, hvilken synd tror du, historien handler om? Hvem er synderen i historien?

Efter I har læst: Fortæl hinanden, hvad I har noteret. Læs teksten i boksen herunder, og drøft novellens titel.

Værd at vide om Belphegor:

Belphegor er dovenskabens dæmon, der frister mennesket ved at tilbyde de nemme løsninger på problemerne og en nem vej til at blive rig.

2. Grupper

Genfortæl

Genfortæl handlingen for et andet makkerpar og kom ind på følgende:

Hvad sker der? Hvem handler det om?

Tal bagefter om, hvordan I forstår novellens titel.

3. Makker

Beskriv personerne

Find sætninger i teksten, der siger noget om jegfortælleren Viktor og Ida. Skriv på baggrund af jeres sætninger 6 adjektiver, der beskriver de to personers personlighed, stemninger og følelser.

Vis det med kroppen

Brug de 6 adjektiver til at vise noget om personerne. Lav en ansigtsmimik og en kropsholdning, der passer til hver af de 6 adjektiver, I har skrevet.

Tag billeder af hinandens ansigtsmimik og kropsholdninger.

4. Grupper

Del jeres billeder

Del jeres billeder med en anden gruppe. Diskuter dem sammen med jeres 6 adjektiver. Tal om følgende spørgsmål:

- Er I enige i hinandens tolkninger af Viktor og Ida?
- Hvilke forskelle og ligheder er der mellem de to personer?
- Kan I lide dem? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvis I skulle give Viktor et godt råd, hvad skulle det så være?

5. Klasse

Find temaerne

Tal sammen om følgende spørgsmål:

- Sker der en udvikling i novellen? Hvis ja, prøv at beskrive den.
- Hvilke temaer synes I, teksten berører?
- Kan I genkende problematikker fra novellen i jeres eget liv eller verden omkring jer? Hvordan?
- Hvordan opfatter vi dovenskab i dag?

Lav til sidst en fælles liste på tavlen med temaer.

ARBEJD MED TEGNESERIEN "KONGENS PRANK" AF THOMAS BUGGE (ALLE I KLASSEN)

Værd at vide om tegneserien:

1. Tegneserier er historier fortalt med tegninger og tekst
2. En tegneserie er et forløb af billeder og tekst, der er arrangeret som glimt af en historie, hvor læseren selv fylder "hullerne" ud
3. Tegneseriebilleder er beregnet til hurtig afkodning, fordi læseren skal videre til det næste billede, derfor er tegningerne ofte forenklede
4. Der er talebobler, fartstreger og andre fortælle tekniske virkemidler i mange tegneserier.

1. Klasse

Tal om genren, før I læser

Tal i klassen om følgende spørgsmål:

- Hvordan læser man en tegneserie?
- Hvilken oplevelse giver det læseren, at tegneserien har så lidt tekst?
- Hvilke krav stiller det til læseren?

2. Makker

Læs op med en makker

Læs tegneserien med en klassekammerat. I skal skiftes til at læse en side op. Kig på illustrationerne, når du ikke læser. Tag noter.

Tænk over: Hvad overrasker dig, er sjovt, bliver du opmærksom på osv. på billederne?

Fortæl hinanden, hvad I har bemærket ved billederne.

3. Makker

Undersøg tekst og billeder, personer og eventyrtrækkene.

I en tegneserie fortælles historien både gennem tekst og billeder. Derfor er det i samspillet mellem de to, at handlingen skal forstås.

Tal om billederne:

1. Se på side 40 – hvad fortæller billederne om kong Lars?
2. Hvordan supplerer billederne teksten på siden?
 - Fortæller billederne det samme som teksten?
 - Fortæller billederne noget andet og mere end teksten?
 - Fortæller billederne det modsatte af teksten?
3. Hvordan oplever I diskrepansen mellem billeder og tekst? (humoristisk, ironisk, forvirrende, irriterende ...)

Typiske eventyrtræk

- Eventyr begynder ofte med "Der var engang ..."
- Eventyr bliver fortalt, så det er tydeligt, hvem der er gode, og hvem der er onde
- Der sker tit noget overnaturligt i eventyr, og der optræder magiske tal
- Der er ofte en helt eller heltinde med
- Der er ofte et vigtigt budskab bag historien
- Handlingen i et eventyr er som regel kronologisk
- Sproget er som regel enkelt

LAV ET INTERVIEW MED KONG LARS OG KONG HENNING, OG TAL OM EVENTYRTRÆK OG DERES BETYDNING:

1. Fordel rollerne imellem jer; den ene er kong Lars, den anden interviewer; byt om efter det første interview, så I begge spiller konge.

2. Stil følgende spørgsmål først til kong Hans og derefter til kong Henning (brug jeres viden fra tegneserien, når I svarer):

- Hvordan går det i dit rige?
- Hvem betyder noget for dig?
- Hvad drømmer du om?
- Hvordan er man en god konge?

3. Tal om de to konger – hvem vil I helst have som konge?

4. Find eventyrtræk i tegneserien – hvor mange kan I finde?

5. Hvad gør eventyrtrækkene ved jeres oplevelse af personerne og handlingen?

6. Hvordan skabes der humor i tegneserien?

7. Hvilket budskab er der i tegneserien?

5. Klasse

Find temaerne

Tal sammen om følgende spørgsmål:

- 1.** Hvordan fungerer billeder og tekst sammen?
- 2.** Hvilke temaer synes I, tegneserien berører?
- 3.** Hvordan opfatter vi fråseri i dag?

VÆLG EN HISTORIE MED EN MAKKER (VALGFRIHED)

Gå sammen med en makker. Læs de korte teasere til antologiens øvrige 5 historier, og vælg derefter, hvilken historie I vil læse og undersøge.

"Det må godt gøre ondt"

af Jonas Kleinschmidt

Novellen handler om Simon, der tre år efter endt tiende klasse stadig ikke ved, hvad han vil med sit liv. Han hænger ud med sin gamle klassekammerat Karl, drikker, fester, tager stoffer og knepper, men en dag møder han Maria til en fest.

"Katch 22"

af Glenn Ringtved

Da Danmarks mest kendte influencer KatinkaCharming22 falder ned fra en klippe i Norge og dør, sætter det gang i en masse spekulationer i medierne. Døde hun i jagten på det perfekte Instagrambillede, eller ville nogen af med hende? Mikkel, der har kendt Katinka, siden de var børn, interviewes af en journalist fra en større dansk avis, fordi journalisten gerne vil vide, hvem Katinka var inderst inde. Mikkel er selv influencer, og efter Katinkas død har han fået mange følgere, men hvor godt kendte han egentlig Katinka?

"En Lone for meget"

af Rasmus Helmann

Hvad gør man, hvis ens far forelsker sig i en anden kvinde og vil skilles fra ens mor? I novellen vil jegfortælleren ikke finde sig i, at en anden kvinde skal ødelægge hans familie, så han forsøger at gøre noget ved problemet. Men kan børn forhindre deres forældres skilsmisse?

"Ballerinaen og vaskebrættet"

af Sofie Riise Nors

Hvorfor begærer vi det, andre har? Og hvorfor vil vi gerne ligne de andre? Er mennesket afhængigt af at høre til? Og hvordan påvirker individualisme og selvrealisering os? Det er bare nogle af de spørgsmål, du får svar på i tekst og billeder, når du læser tegneserien "Ballerinaen og vaskebrættet".

"Den nye"

af Jesper Wungtung

Novellens jegfortæller holder en dag et oplæg på sit arbejde, og selvom han er rystende nervøs, går det godt. Hans chef er begejstret, og fra den dag går det kun fremad for jegfortælleren, men så begynder Den Nye på kontoret, og alting forandres.

1. Makker

Læs og undersøg en anden historie

Vælg en af de andre historier i bogen, og læs den op sammen med en klassekammerat. I skal skiftes til at læse en side. Tag noter, når du ikke læser.

Tal om følgende spørgsmål, når I har læst:

- Hvad sker der? Hvem handler det om?
- Hvordan forstår I historiens titel?
- Hvilken synd tror I, historien handler om? Hvor kan I se det?
- Er der nogen i historien, der udvikler sig? Hvem og hvordan?

2. Grupper

Del jeres viden med en gruppe

Drøft jeres svar på spørgsmålene med et andet par, der har arbejdet med den samme historie. Lav til sidst en fælles liste med de temaer, I har fundet i historien.

3. Gruppe

Forbered en præsentation af jeres historie for klassen

Når I skal præsentere jeres historie for klassen, kan I for eksempel:

- Give et kort resumé af handlingen
- Læse et uddrag op
- Sige noget om titlen
- Fortælle om personerne og deres relationer eller beskrive dem med mimik og krop
- Fortælle om temaerne – kom ind på, hvilken synd historien fortolker
- Fortælle, om der er noget i novellen, I kan genkende fra jeres eget liv eller verden omkring jer.

I kan også finde på noget andet. Forbered en præsentation, hvor alle har ansvar for at fortælle om et bestemt område. Skriv evt. stikord til jeres fremlæggelse.

4. Klasse

Præsenter jeres historie for klassen

Hver gruppe præsenterer deres historie for klassen. Afslut med at lave en fælles vurdering af antologien. Husk at begrunde jeres vurdering – hvorfor synes I, som I gør?

VIS VÆRKET I EN BOG-BENTO

1. Alene

Lær at lave en bog-bento

Læs først herunder, hvad en bog-bento er, og find inspiration på for eksempel Instagram. Søg på #bookbento og udforsk forskellige billeder.

En bog-bento er:

- en visuel og kreativ fortolkning af en bog, der fortæller noget om for eksempel handlingen, personerne, stemningen eller temaerne
- et kvadratisk billede af bogen og 5 til 8 fysiske genstande, der siger noget vigtigt om bogen
- en personlig, æstetisk og visuel måde at formidle og anmelde bøger på
- inspireret af den japanske bento box, som er en madkasse opdelt i rum.

2. Alene

Lav en bog-bento

Vælg en af de syv historier i "Dødssynder – 7 korte historier" og lav en bog-bento. Find 5 til 8 fysiske genstande, der for eksempel viser noget om handling, personer, tema osv. Vælg et kvadratisk underlag (en træbordplade, et stykke stof). Arranger dine genstande rundt om novellens eller tegneseriens forside. Tag et billede af din bog-bento og print det.

(Jeg er blevet inspireret til at lave denne opgave på Det kongelige bibliotek: <https://forskoler.kb.dk/online-undervisning/book-bento>)

3. Klasse

Skab en udstilling med jeres bog-bentoer

Hæng jeres billeder op i klassen og udstil jeres bog-bento. Gå på opdagelse og se jeres klassekammeraters bog-bentoer.

SYND VS. DYD

HOVMOD

ARBEJDSOMHED

GRÅDIGHED

TÅLMODIGHED/
ACCEPT

UTUGT

MÅDEHOLD

MISUNDELSE

VELVILJE/
GENERØSITET

FRÅSERI

YDMYGHED

VREDE

GAVMILHED

DOVENSKAB

KYSKHED/
AFHOLDENHED

FORUDSIG HANDLINGEN I HVER AF DE SYV HISTORIER

Citat:

"Ingen af os vidste, hvad vi skulle bagefter. Alle de andre skulle alt muligt. Efterskole, gymnasium, handelsskolen. Fornuftige ting. Nu er der gået tre år."

(side 9)

Billede fra tegneserie:

(side 40)

Citat:

"Kan du i det mindste hente kaffe?" spørger Ella. "Ja," siger Ida. "Og kanelnegle." Det ved jeg ikke, om jeg kan. Kantinen ligger i den anden bygning. Jeg ville skulle ned ad trapperne. Over vejen. Op ad trapperne. Hele turen tilbage igen."

(side 70)

Citat:

"Forfremmelse fulgte på forfremmelse. Lønforhøjelse på lønforhøjelse. Jeg kunne gå på vandet. Jeg kunne gå lige ind på Chefens kontor, som var det mit. Jeg havde nu kontor på samme etage – øverste; med tre uknappede knapper i skjorten."

(side 102)

Citat:

"Min far havde mødt en ny kvinde, og nu ville han forlade min mor.

Mit ansigt begynder at krølle. Vi er grimme, når vi græder."

(side 57)

Citat:

"Da min gamle skolekammerat, den kendte influencer KatinkaCharming22, @KATCH22, kun iført bikini faldt de omkring 600 meter ned i dybet fra den berømte norske turistattraktion @Prædikestolen, meldte spørgsmålet sig straks: Faldt hun fra klippen i jagten på det perfekte Instagrambillede, var det selvmord, eller blev hun ligefrem skubbet?"

(side 25)

Citat:

(side 90)

